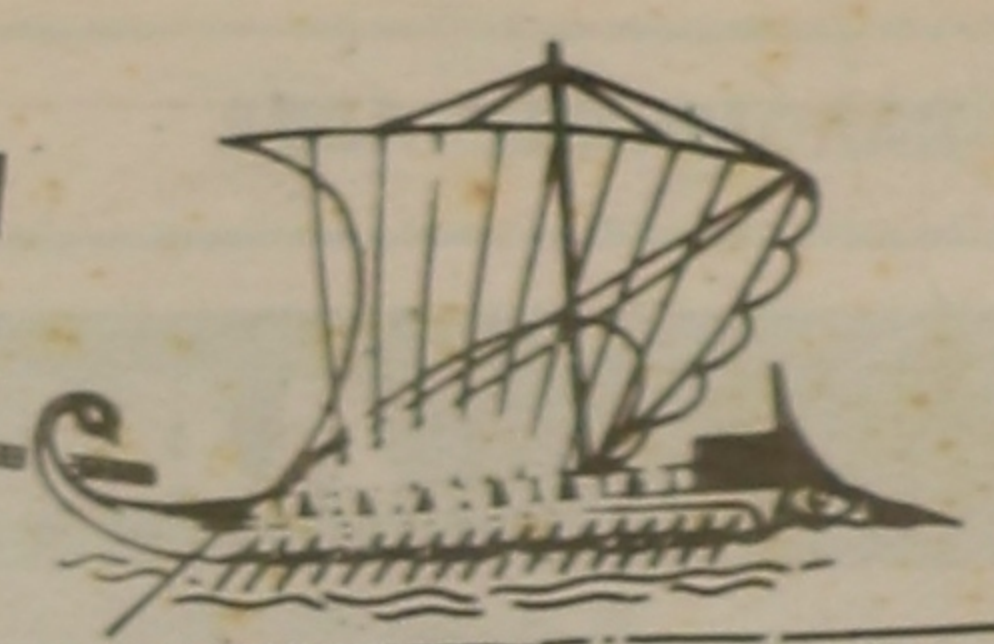

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 100
ΦΥΛΛΟΥ 98

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΚΑΛΟΜΗΝΑΣ
(ΜΑΙΟΣ 1998)

ΜΕ ΕΠΙΣΗΜΟΤΗΤΑ ΤΙΜΗΘΗΚΕ Η ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

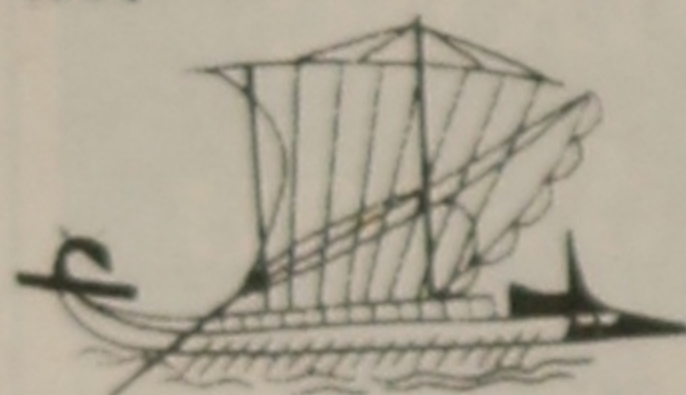

Η πορεία του θανάτου

ραδοσιακές φορεσίες τους.

Σημειώνεται ακόμη, ότι τη μνήμη των θυμάτων της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού τίμησε η Ε.Λ.Β και με λαμπαδηδρομία στις 19 Μαΐου, ώρα 9 το βράδυ.

Οι εκδηλώσεις τελέωσαν. Η μνήμη όμως παραμένει. Είναι ιερό χρέος μας στην ηρωική και πολεμική εκείνη γενιά του '22! Ας είναι αιώνια η ιερή μνήμη τους!

Η πορεία του θανάτου
Χιερρατική επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο του εθνομάρτυρα Νίκου Καπετανίδη, όπου έγιναν καταθέσεις στεφανιών από τις πολιτικές και στρατιωτικές αρχές, εκπροσώπων Δημοσίων Υπηρεσιών και Οργανισμών, Πολιτιστικών φορέων κ.α. Ο πρόεδρος της Ε.Λ.Β. κ. Γιάννης Μιχαηλίδης σε σύντομη ομιλία του μέσα στο ναό, αναφέρθηκε στην ημέρα της μνήμης. Ο κ. Μιχαηλίδης συγκίνησε ιδιαίτερα το εκκλησίασμα, όταν διάβασε μία επιστολή του μελλοθάνατου Τραντέλλενα. Τι πατριωτισμός! Στη συνέχεια ακολούθησε Αρ-

19η ΜΑΙΟΥ: ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Γράφει ο επίτιμος Πρόεδρος
της Ε.Λ.Β. Γιώργος Χ. Χιονίδης

"Σαν σήμερα, τη 19 Μαΐου του 1919, ο Τούρκος στρατιωτικός Κεμάλ πασάς (γεννημένος δε στη Θεσσαλονίκη, όταν τουρκοκρατούσαν τούτη), αποβιβάστηκε στο λιμάνι της Σαμψούντας του Πόντου. Είχε σταθεί (από τον ξεδιαιτισμένο πλέον Σουλτάνο και μετά από ενέργειες των "Μεγάλων Δυνάμεων", κυρίως των Αγγλων), προκειμένου να επιβάλει την τάξη, που διατάραξαν οι Τούρκοι τσέτες (άτακτοι ένοπλοι), με άμεσο κίνδυνο της ζωής των Χριστιανών και κυρίως των Ορθοδόξων Ελληνο-ποντίων.

Όμως, "βάθανε τον ήλιο να φυθάει τα πρόβατα", όπως λέει, πολύ σοφά, ο λαός μας...

Και τούτο διότι οι Νεό-τούρκοι (μετά την Επανάσταση τους το 1908), είχαν προτάξει το παλαιότερο σύνθημα, των εθνικιστών τους, "η Τουρκία στους Τούρκους".

Από τα τέλη του 1916, ετοιμάστηκε (από Τούρκους και Γερμανούς στρατηγούς) ειδικό σχέδιο για τη Γενοκτονία του Ελληνικού στοιχείου, όπως

έγινε, αλλήωστε, με τους Αρμενίους προπομπές και με τους Κούρδους, μέχρι και τις ημέρες μας. Ο Ραφέτ μπέης ανακοίνωσε (την 28.11.1916) στον αυστριακό πρόξενο της Αμισού Κβισκόβσκι: "Πρέπει τώρα να τελεωθούμε με τους Έλληνες. Εστιάω σήμερα στα περίχωρα τάγματα για να σκοτώνουν όποιον Έλληνα βρίσκουν στο δρόμο".

Το σχέδιο τούτο προέβλεπε την αδικαιοσύνη, ακούσια, βίαιη μετακίνηση πληθυσμών, τη συνεχή πορεία πολλών ημερών, χωρίς τροφή, ρούχα κ.λ.π. των Ποντίων, γυναικών, παιδιών και γέροντων ατόμων. Ακόμα, τα "τάγματα εργασίας", λειτούργησαν σκόπιμα ως αύλα, απέραντα φερετρα του "Άεκου θανάτου". Η αρπαγή της περιουσίας, οι βιασμοί, οι σφαγές και όσα άλλα μπορεί να φανταστούν αρρωστημένο μυσάρι και να υλοποιηθούν τα αιμοβόρα, ανθρωπομορφο εκτελεστικά όργανα τους (τα μόνιμα και έκτακτα, άτακτα), ήσαν μερικά από τα πάμπολλα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν.

Αποτέλεσμα: Υπολο-

γήσθηκε, ότι δολοφονήθηκαν "εν ψυχρώ" ή πέθαναν από τις ταλαιπωρίες, τις στερήσεις, τις αρρώστιες, την πείνα, τη δίψα, από το κρύο ή τον καύσωνα κ.τ.λ. 353.000 άτομα περίπου, από το 1915 μέχρι τον Αύγουστο του 1923, με αποκορύφωμα το 1922. Στατιστικά, θεωρείται, ότι αποδεκατίστηκε το 48% των Ελλήνων του Πόντου!!

Πρέπει να διευκρινιστεί, ότι η εξόντωση και οι διώξεις των Ποντίων (από τη μεριά των Τούρκων) ήταν και προηγούμενο γεγονός, διαρκές και συνεχές έγκλημα, πολύ νωρίτερα, κυρίως δε στις δυο πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα. Αρα υπήρχε... "προϊστορία". Συνεπώς, στις 19 Μαΐου (του 1919, επαναλαμβάνω), τοποθετείται απλά η έναρξη "της αρχής του τέλους", της συστηματικής, πλέον, Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Οι Τούρκοι, χαίρονται, πανηγυρίζουν και τιμούν ειδικά τον Κεμάλ, τον οποίον ονόμασαν πατέρα εθνάρχη τους ("Ατατούρκ"), με προκλητικές γιορτές, ειδι-

Συνέχεια στην 4η σελ.

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ

Η ΑΠΟΦΡΑΔΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ 29ης ΜΑΙΟΥ 1453 ΚΑΙ Η ΠΙΣΤΗ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗ

Καμία σκηνή στην ιστορία των εθνών δεν υπήρξε τόσο φρικιαστική, όπως εκείνη της αποφράδας ημέρας (Τρίτη) της 29ης Μαΐου του 1453. " Το αίμα έρρεε καταγής, ως εάν είχε θρέξει και ως εάν έτρεχεν ύδωρ κατά ρύσας", σημειώνει ο χρονογράφος.

Ο Μωάμεθ Β΄ ζήτησε από τον Αυτοκράτορα να του παραδώσει την Πόλη. " Το να σου παραδώσω την Πόλη δεν εξαρτάται από μένα, ούτε απ' όσους κατοικούν εδώ. Έχουμε αποφασίσει όλοι με μία γνώμη να πεθάνουμε για την πατρίδα και την ληυόμαστε τη ζωή μας..."

Αυτή ήταν η ιστορική απόφαση του τελευταίου Βυζαντινού Αυτοκράτορα, Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Πέντε κιλιόδες είναι όλοι αυτοί που υπερασπίζονται την Πόλη, ενάντια στην πλημμύρα των διακοσίων Εξήντα κιλιόδων του Μωάμεθ. Ανάμεσα στους υπερασπιστές και ο Αυτοκράτορας. Κοντά στην Πύλη του Ρωμανού μάχεται γενναία. Από τις επάλξεις ακούγεται η ισχυρή "Εδώ η Πόλη εδώ σαν τα στρατηγεία!". Ο Αυτοκράτορας κυκλώνεται από τους Τούρκους. Φωνάζει: " Δε βρίσκεται

ένας χριστιανός να πάρει το κεφάλι μου;". Ένα εχθρικό σπαθί τον αποκεφαλίζει.

Η ημισέληνος, η σημαία του αίματος στήνεται στην επτάλοφη Πύλη του Σταυρού. Η Πόλη έπεσε! Κι είναι η Πόλη αυτή η καθέδρα της Ορθοδοξίας, που στάθηκε για έντεκα αιώνες φάρος πολιτισμού και δόξας. Μπροστά σ' αυτήν την καταστροφή, σ' αυτήν την εθνική συμφορά, δακρύζει η Παναγιά. Ο λαός σφύγγει την καρδιά του, δέχεται το μοιραίο με δάκρυ κι ελπίδα, με πόνο και πίστη. Η δοκιμασία θα περάσει. " Πόλη με χρόνους με καιρούς πόλη δικά μας θάνατο". Κι η ποντιακή μούσα στέλνει το δικό της ελπιδοφόρο μήνυμα: " Η Ρωμανία κι αν πέρασεν ανθεί και φέρει κι άλλα".

Ναί, το έθνος κι αν σκληρώθηκε, θ' αναστηθεί και πάλι! Μ' αυτήν την πίστη κρατήθηκε το γένος όρθιο και δημιούργησε το θαύμα του '21. Υστερα πάλι, αυτή η πίστη έφερε το "Ελληνικό" στη Μακεδονία, την Ηπειρο, τη Θράκη και στα νησιά μας. Η ίδια αυτή πίστη δημιούργησε το έπος του '40 και την Εθνική Αντίσταση. Η πίστη αυτή κρατάει όρθιο το κόντηλι της θύ-

μνης για τις αλησμόντες πατρίδες της Ιωνίας, του Πόντου, της Θράκης...

Με την ίδια αυτή πίστη θα φύγει ο Τούρκος κατακτητής από τη μαρτυρική Κύπρο. Ακόμα, μ' αυτήν την πίστη-αν το θελήσει η κακιά μοίρα-θα στήσουμε νέες θερμότητες στους υπεναντίους, για να υπερασπίσουμε το ιστορικό, εθνικό και κυριαρχικό μας δικαιώματα.

Σήμερα, 29 Μαΐου 1998 η ελληνική καρδιά, θυμάται σα να ήταν τότε σαν να ήταν εκεί στην Κωνσταντινούπολη, πριν πεντακόσια σαράντα πέντε χρόνια.

Θυμάται και θρηνεί και υμνεί την Πόλη, τη μοναδική στον κόσμο. Μ' αυτήν την κοίτηση την ιερή, τη θεία και τη νοσταλγία, στρέφουμε το μάτι της ψυχής μας στην Πόλη την ηερήφανη, προσκυνώντας στον έθνος το κειμήλιο, στη δόξα της φυλής μας.

Η ελληνική ψυχή πάντα καρτερεί το κομμάτιο σόλοισμα... Τότε, στην Αγία Σοφία, θα συνεχιστεί η λειτουργία που σταμάτησε στο χερουβικό... Η πίστη!

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Εκείνος ντο θα παίρ'!
Ο Γερικός τη κασίμ στραβάς έτον. Έδουκάρεβεν ατόν το παιδόπον ατ'. Ένας ημέραν επήγεν'ς οον πακάη και επαίρεν εκατό τράμια ελάδ'. Ο πακάη τ'ς εδέκεν εκατό και έγγραφεν ημ'συν οκάν. Το παιδίν κατ'υποψιάστεν άμα τι δέν'κ είνεν. Τ'άλλ'την ημέραν επήγαν ξαν οον πακάη και επήραν 50 τράμια τυρίν, ο πακάη τ'ς έγγραφεν εκατό τράμια.

Όνταν επήγαν'ς οο καθυπόπον ατούν ρέει το παιδίν τον κύρ'ν ατ':
- Πατέρα, ο πακάη τ'ς ίντιαν δι μας, διηλά γραφ'ατα.
- Ας γράφ', είνεν ο Γερικός. Ασα διηλά ντο γραφ'εγώ παίρω τα ημ'σα, εκείνος ντο θα παίρ'. Σ'έναν εβδομάδα, εμείς θ'αηλάζομε χωρίον κι εκείνος θ'αηλάζ το τεφτερ'ν ατ'...

Εσού πα υλάεις
Ο τεμριτζής ο Παναέτες ασ'σ'Αφκατοχώρ'τακτικά επέγγεν κ'έρχουτον'ς οη Στούδα. Ασ'ση Στούδα είχαν ένα έμορφον ακυλόπον και η νύφ'αζούν Ειρήνη πολλά εγάπανεν άτο. Το ακυλόπον καν'να κ'ύλαζεν. Μόνον τον τεμριτζήν άμον ντο έρεπεν, ερρόχαζεν απάν ατ' και ξάι να σουμών'ς με.

σο οσιτ και εγίνεν ατον. Πάντα ο γέρον ο Στούδας εκούζεν: "Ειρήνη! τρέξον κρα τον ακύλον"

Η νύφη επουαλέφτεν. Έναν ημέραν προτού να έρται ο τεμριτζής, έρπαξεν έναν ξύλον και πολλά τρωσ, ολίγα τρωσ, εκοπάντεν καλή -καλή τον ακύλον. Αχαρον ετοιρίμγίληξεν κι επήγεν εγομώθεν απέ'σ'α αχερόν.

Πολλά κι επήγεν ξανά έρθεν ο τεμριτζής και εσέβεν απέ'σ'α οσιτ χωρίς να υλάζ' άτον ο ακύλον. Αγνόν εφάνθεν ατόν και ερώτεσεν την Ειρήνην:
- Ειρήνη, γιαβρού μ'πως έπαθεν ο ακύλον και 'κι υλάξε με;

- Μετά αφέντα. Εσού πα υλάεις! Ντ'έφασεν εκείνος εξέρ!
ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ
1. Ντο εβρεξεν ο ουρανόν η Γη να μην εδέχτεν;
(ο,τι βρέξει ο ουρανός το δέχεται η Γη (το πεπρωμένο φυγείν...)

2. Ξερά φάβατα'ς οο τουβάρ'κι πιάνε.
(Ξερά κουκιά δεν κολλά στον τοίχο(επι ουκοφαντίας)

3. Ξύλα αλεύρια 'κ'έχομε, τ'άλλα ούλα έχομε.
(ο,τι βρέξει ο ουρανός το δέχεται η Γη (το πεπρωμένο φυγείν...)

4. Να λυκο, φάε τη Σουμαδιάν
(έλα λυκο, φάε την αγελάδα (Σουμαδιά=όνομα αγελάδας) επί ασκόπου και ανοήτου θυσίας)

5. Με χουλιάρ'σωρεύ και με το κουτάη' ξυν.
(Μαζεύει με το κουτάη και, χύνει με την κουτάηα (σπάταθος)

6. Απραεμένος(=άπρακτος, άνεργος) νοικοκύρ'ς δεξέν χερ'τη γειτονιάς
(Ανεργος νοικοκύρης, πολύτιμος βοηθός της γειτονιάς).

7. Αγγεύω - αγγίζω
8. ανάρ = πικάντικο
9. ακαθίβωτος = απετάρητος
10. ακουστής = ακροατής
11. ακρέπ = σκορπιός
12. αλάχωρος = ευρύχωρος
13. αλειμμαν = λίπος
14. αλογάντ = καθαρήρδες
15. ανάκουφα = μετέωρα
16. ανάρδιν = απότιστο
17. άνοκνος = εργατικός
18. άντρισμα = παντρεία
19. απάβιν = απαλώ

14. απαλιμίζω = διατάζω

ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ
1. "Λάχανα" (άσπρα και μαύρα)
"χαμνά λάχανα" με κορκότο, "αχαράτωτα" (ατσιγάριστο), "νερουλά λάχανα" με λίγο αλεύρι, "σκιρά λάχανα" από καρδιά και κορυφή λάχανου, με ράδι και κρεμμύδι χαρατωμένα, "μιθιασμένα λάχανα" με ράδι και αλεύρι, "γουλιά" από λάχανα μαύρα χοντροκομμένα και από κορκότα καθαροκίσια (Κούρμενα), "τολήμαδα" με πηλούρι ή ρύζι και άσπρα λάχανα ή μαύρα. Έκαναν και με κιμά σαρμάδες "μπορτο" (νηστήσιμο) με, λάχανο, καρότα, σέλινο (μιθιασμένο σε λίγο αλεύρι) μύρο πιπέρι, δαφνόφυλλα και αντί ημεμόνι ημεμοντούζι.

2. "Στυπολάχανα": από "στουπίτα" (ξυνόχορτα αυτοφυή) ή "αυλούκια" (μακρόφυλλα και αυτοφυή χόρτα) βρασμένα με κορκότα και καμιά φορά χαρατωμένα με ράδι και "σογάνια" (φρέσκα κρεμμυδάκια) και καρικευμένα με κράνα(Αυλήαννα).

3. "Αυλούκια": ζυμωμένα με κοπανιστό σκόρδο τα συνήθιζαν σε πολλά χωριά την Καθαρή Δευτέρα (1μερα Κρώμνη).

"Η όμορφη, μαρτυρική, αλησμόνητη πατρίδα, ο Πόντος"

Αφιέρωμα στην μνήμη οδύνης, στην μνήμη γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού

Γράφει η Σοφία Πιστοφίδου-Τσόγκα

Τυλιγμένος ζεστά στο λαμπερό χρυσομάλλιο δέρμα, νοτισμένος στο πρόσωπο και στα μαλλιά από την θαλασσινή αρμύρα του Εύξεινου, ευωδιασμένος από την μυρωδιά του έλατου και του θυμαριού, διάσπαρτος από θαυμαστές εκκλήσεις στις μεγάλες πόλεις και φημισμένα μοναστήρια, σκαρφαλωμένα σε βιθικές, απόκρημνες, δασωμένες πλαγιές με βουνοκορφές και όχθες ποταμών διπλωμένες στην ακύ του χρόνου και της σιωπής, μάρτυρες της χαράς της ζωής, αλλή και των διωγμών, του θανάτου και του ξεριζωμού με την γεύση του χαμοκέρασου και του φρέσκου ψαριού, βουτηγμένος στα χρώματα του ροδόδεντρου, πασπαλισμένοι με το άρωμα του άγριου κριάνου, του πατημένου χορταριού και της σβουνιάς! των λιθαριών, ναυοιρισμένος από τον νοσταλγικό απόηχο της ήυρας, ξαπλώνεται ο Πόντος, η όμορφη πατρίδα μας, πάνω στις νοτιοανατολικές ακτές της Μαύρης Θάλασσας, του Εύξεινου Πόντου.

πήγασε το πλοίο που το ονόμασε "Αργοναυτική εκστρατεία" και οι ήρωες που συμμετείχαν "Αργοναύτες".
Τα πιο διαδεχτά παλληκάρια της Ελλάδας πήραν μέρος σ'αυτήν την εκστρατεία, παιδιά θεών, όπως ο Ηρακλής, ο Θησεύς, Κάστωρ και Ποσειδέυκης, Ορφεύς, και παιδιά θνητών, όπως ο αρχηγός Ιάσων, τρία άλλα παιδιά του Φριξου και ο Άργος, ο Μεθέαγρος από την Αιτωλία, ο Τεθαμών, πατέρας του Αίαντα, από την Σαλαμίνα, ο αδελφός του Πηλεύς, πατέρας του Οδυσσέα, δύο μάντιες, μια ηρωίδα, η Αταλάντη, και άλλοι φημισμένοι 28-50 συνολικά.
Η εκστρατεία έγινε, ο σκοπός της πραγματοποιήθηκε και ο Ιάσων πέτυχε τον άθλο της εξερεύνησης του Εύξεινου Πόντου, πρώτος Έλληνας θαλασσοπόρος.
Σ'αυτό το ταξίδι αντάμωσαν τις φημισμένες Αμαζόνες, στην θεμισκυρα του θερμόδοντα ποταμού, και γοπεύτηκαν από την πορφωρία και την πολεμική τους τέχνη. Και σ'αυτήν την παραεξεύνη γη του Καύκασου, ο Προμηθεύς, ακατάλητη ψυχή του Ελληνισμού, αθυσσοδεμένος, άγρυπνα αγναντεύει τον Πόντο και προσατεύει τους ανθρώπους του, θανάτος όπως όλοι οι ήρωες, που, δημιουργήματα της ποίησης, δεν ζήσανε ποτέ πραγματικά, ζσύνε και σήμερα, και θα ζουν για πάντα, παραμένοντας αθάνατοι.
Στα χρόνια της ιστορίας οι Έλληνες μετακινήθηκαν, από το 1300 π.χ., προς την Μικρασία και αποίκισαν τα αιγαιο-

πελαγίτικα παράλια της, και γύρω στο 1000 π.χ. έφτασαν και στον Πόντο, τον οποίο από άξεινο (= αφιλόξενο για τους ταξιδιώτες με τις άγριες τρικυμίες του) ονόμασαν εύξεινο (= φιλικό, φιλόξενο, ευνοϊκό στους ταξιδιώτες).
Οι Μιλήσιοι, Ίωνες άποικοι, έχτισαν την πρώτη οργανωμένη άποικία, την Σινώπη και αυτή με την σειρά της ίδρυει την Αμισό, την Κερασούντα και την σπουδαιότερη όλων Τραπεζούντα. Και άλλοι Έλληνες χτίζον πόλεις, τις περισσότερες όμως, 75 ή 90, ιδρύει η Μίλητος γύρω στον Εύξεινο, σε όλες τις ακτές του. Από τότε είναι εγκατεστημένοι οι Έλληνες στον Πόντο, όπου, φορείς πολιτισμού, εξελληνίζουν τους εντοπίους με τους οποίους έζησαν και δημιουργήσαν σπουδαία κέντρα εμπορικά και πολιτιστικά. Παντού σκούγεται η Ελληνική γλώσσα.
Σε ολόκληρη την κλασική αρχαιότητα και στα χρόνια του Μεγαλέξανδρου, και στα Ελληνιστικά και στην Ρωμαιοκρατία, με τους ένδοξους βασιλιάδες τους Μιθριδάτες, διατηρούν οι ποντιακές πόλεις την ακμή τους.
Στην Βυζαντινή Χριστιανική Αυτοκρατορία δευτερη πόλη μετά την Κωνσταντινούπολη ήταν η πρωτεύουσα, είναι η Τραπεζούς στην Αντιόχεια, Κέντρο Ελληνικού πολιτισμού και Χριστιανισμού, με δάσκαλο μάλιστα τον Ιεράρχη Μέγιστο Βασίλειο και πρώτο επίσκοπο τον Άγιο Ευγγύβιο. Προστάτη και Πολιούχο της.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ Οικονομολόγος - Συγγραφέας Θουκυδίδη 2 - Τηλ. (0331) 25.282 Βέροια (ΤΚ 59100)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια ΤΚ 59100

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 1.000 ΔΡΧ.

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

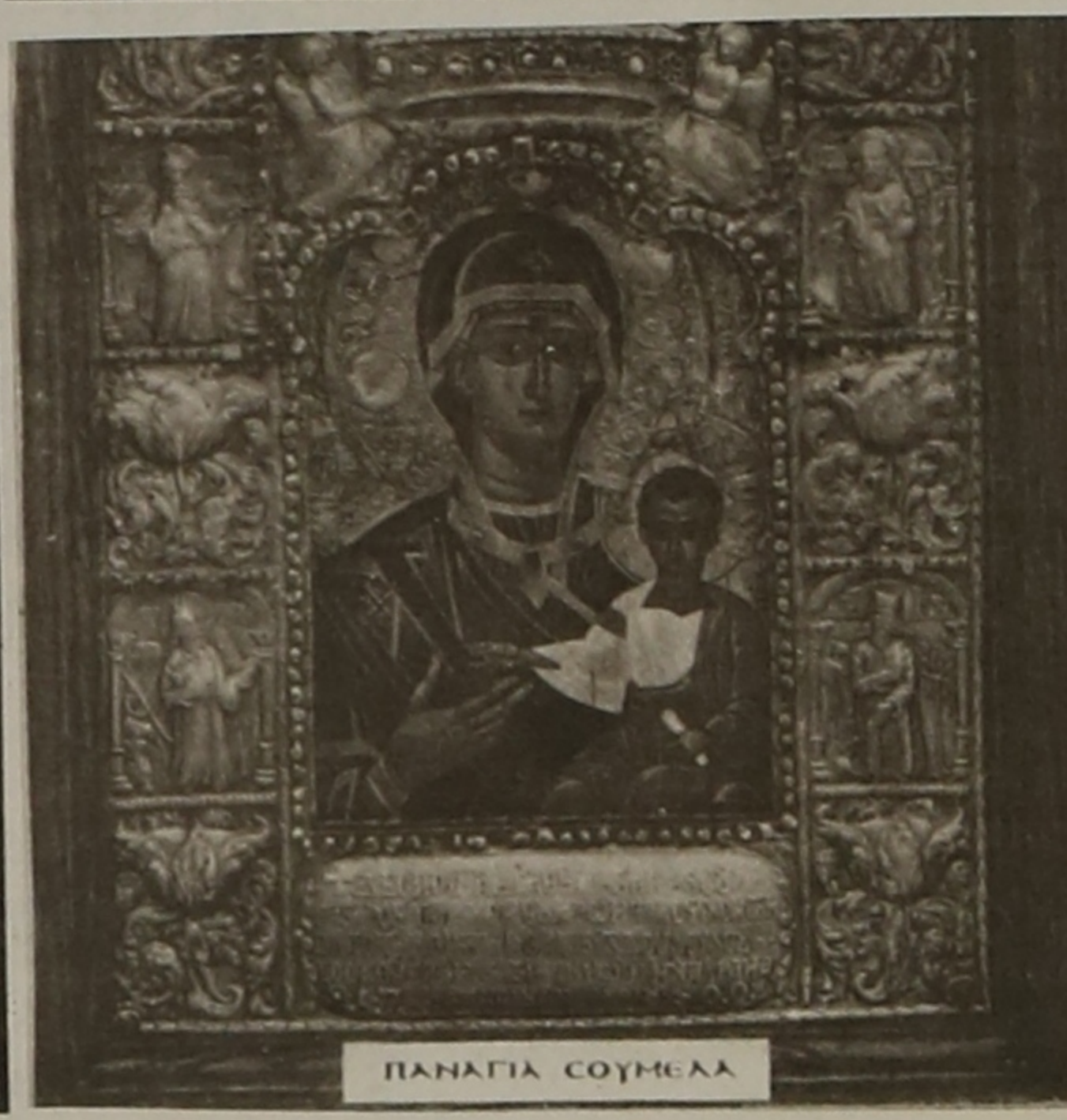
ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ ΑΦΟΙ ΓΙΑΤΣΙΚΑ Ε.Ε. ΤΗΛ. (0331) 66.913, 61.160 FAX (0331) 66.979

Μαθήματα μουσικής του Πόντου

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΞΕΙΝΟ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Όπως έγινε γνωστό από την Εύξεινο Λέσχη Βέροιας για δέκατη χρονιά η Λέσχη συνεχίζει τα μαθήματα ποντιακής ήυρας καί θεωρίας της μουσικής του Πόντου με την διεύθυνση του Άυράρη καθηγητή μουσικής Θεόδωρου Βεροιώτην.

Οι εγγραφές γίνονται κάθε μέρα εκτός Σαββάτου και Κυριακής από τις 10 το πρωί μέχρι τις 2 το μεσημέρι στα γραφεία της Λέσχης (16 Οκτωβρίου - Διός) τηλ. 28356 και 031-705=6711. Τα μαθήματα άρχισαν.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

* Οι στήλες του "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του.
* Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται αν είναι δυνατόν δακτυλογραφημένες.
Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή όχι δεν επιστρέφονται.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ!

4η εθελοντική αιμοδοσία

Το Τμήμα Νέων της Ευξεινού Λέσχης Βέροιας διοργανώνει την 4η εθελοντική αιμοδοσία σε συνεργασία με το Νοσοκομείο Βέροιας.

Η αιμοδοσία θα γίνει την Κυριακή 7 Ιουνίου 1998 από τις 10:00 το πρωί στην αίθουσα του σπεντευκτηρίου νέων επί της οδού Σεφέρη. Καλούνται όσοι θα ήθελαν να συμμετέχουν στην προσπάθεια αυτή να επικοινωνήσουν με το γραφείο της Ε.Λ.Β. στο τηλέφωνο 28356 (ώρ) ώρες 10:00-14:00) για περισσότερες πληροφορίες.

Με τημ για το Δ.Σ. του Τμήματος Νέων Ο πρόεδρος Ορφανίδης Αριστοτέλης Η γ. γραμματέας Τσουβελεκίδου Μαρία

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ:

Οφειλόμενες αποστομωτικές απαντήσεις σε κάθε εμφανιζόμενο Μπαμπινιώτη

Από την Ευξείνο Λέσχη Βέροιας ανακοινώθηκαν τα εξής:

Πολλές φορές αφήσαμε αναπάντητα ποικίλα ειρωνικά σχόλια σε βάρος των ποντίων. Η ανοχή μας αυτή είχε τον λόγο της. Σεβαστήκαμε την πενήνταχρονη λαμπρή πολιτιστική πορεία της Ευξείνου Λέσχης η οποία μεταξύ άλλων στοχεύει και στην εδραίωση της πομπής της θαικής ομοψυχίας σ' αυτόν τον αιματοδαμένο τόπο. Ομως η υπομονή έχει τα όριά της. Καιρός είναι να ρυθώσουμε τη σάφρονα σιωπή μας με αφορμή τα όσα έγραψε στο ρεζικό του ο γλωσσολόγος Γεώργιος Μπαμπινιώτης περί αφελών και ανοήτων ποντίων.

Μία τέτοια πρόκληση και μάλιστα από άνθρωπο του πνεύματος δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητη. Εμείς σαν Πόντιοι δεν έχουμε σύμπλεγμα κατωτερότητας ούτε επιζητούμε τον έπαινο από κανένα. Το διαχρονικό ποινικό μας μητρώο είναι κατάλευκο από κάθε πλεονεξία και θα το αποδείξουμε πιο κάτω χωρίς καμιά δυσκολία. Όσοι μας πετροβολούν με διάφορα ανέκδοτα ή σκωπτικά σχόλια το κάνουν γιατί αναγνωρίζουν την υπεροχή μας. Αλλά είναι το πρόβλημα με τους απρεπείς χαρακτηρισμούς που αναλωπώνουν παλαιά πάθη και δημιουργεί κλίμα διχασμού.

Η Πολιτεία οφείλει να κάνει τις αναγκαίες συστάσεις σε κάθε Μπαμπινιώτη. Αρκετό ήταν το τίμημα σε αίμα από τον εθνικό μας διχασμό. Ντράπηκαόταν Βούλγαρος επιστήμων, σχολιάζοντας τα ρεζικά είπε: "Πολλά διαδίδονται για τους Έλληνες των διαφόρων γεωγραφικών διαμερισμάτων μήπως αναφέρει κάτι και για τους "Τουρκογενείς" Πελοποννήσιους; Ο κόσμος σήμερα με την τηλεόραση έγινε μία μικρή γειτονιά. Δεν πρέπει στα καλά καθούμενα να ρίχνουμε λάδι στη φωτιά. Τα ποντιακά ανέκδοτα ή τα ειρωνικά σχόλια της κάθε Κατινίτσας δεν είναι το ζητούμενο. Οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι, αν θέλουν, έχουν μπροστά τους, εκτός των άλλων, ένα τεράστιο και πολύ σημαντικό έργο. Να πάρουν στα χέρια τους το χαλινόρι του έθνους και με τη βοήθεια των μέσων μαζικής ενημέρωσης, δίνοντας σταχυοποιημένη τροφή από την αστείρευτη, νερομάννα του Ελληνοχριστιανικού πολιτισμού, να φωτίσουν τις ψυχές των απανταχού της γης Ελλήνων. Είναι αδιανόητο να μεταμπαδευθούν από γενιά σε γενιά, με οποιονδήποτε τρόπο, τα κάθε είδους κουτσομπολιά και ανέκδοτα που ρέγονται υπό μορφή αστεϊότητας ή αποτελούν μελα-

νά κατάλοιπα μιας ρατσιστικής εποχής. Καταδικάζουμε την αντεθνική αυτή τακτική. Και δεν το κάνουμε από εριστική διάθεση ή από κάποια πρόθεση αλαζονείας. Μας το υπαγορεύει αυτή τη φορά η αγανάκτηση και το ύψιστο χρέος να φέρουμε στο φως μερικές αποστομωτικές αθήθειες καθόλου κοθακευτικές για όσους επινοούν τα όποια σκωπτικά σχόλια εις βάρος μας. Το χρέος μας αυτό γίνεται πιο επιτακτικό ύστερα μάλιστα από τις έντονες και απόλυτα δικαιολογημένες διαμαρτυρίες μελών της Ευξείνου Λέσχης (Γικόνουλη Μόσχος, βουλευτής - Χιονίδης Γεώργιος, επίτιμος πρόεδρος Ε. Λέσχης, πρώην βουλευτής, πρώην Νομάρχης, Νομικός, ακάματος υπηρέτης της ιστορικής επιστήμης και άλλοι).

Οι σχολιάζοντες απρεπώς τους Ποντίους, ολίγοι ευτυχώς έχουν ένα σοβαρό ελαφρυντικό ότι είναι απηροφώρητοι. Δεν γνωρίζουν την μοναδική ιστορική διαδρομή του Ποντιακού Ελληνισμού, η οποία με ευθύνη της Πολιτείας παραμένει ακόμα έξω από τα σχολικά βιβλία. Μια ιστορία που συγκλονίζει, παιδαγωγεί και παρέχει ανεκτίμητο υλικό για τον σωστό εθνικοθρησκευτικό φρονηματισμό των νέων. Εχει ιδιαίτερο βάρος και τη χρειάζεται ο

τόπος μας ιδίως στα δύσκολα αυτά χρόνια που ζούμε. Και μόνο οι αποστομωτικές των μελλοθανάτων ποντίων στις φυλακές της Αμάσειας επισκιάζουν κάθε είδους φρονηματιστικές ομιλίες του καιρού μας. Πόσο μάλλον το μεγαλειώδες παράδειγμα εκατοντάδων χιλιάδων Ελλήνων του πόντου που θυσιάστηκαν στα χρόνια του Κεμαλισμού, θέλοντας να κρατήσουν τα αγνά ήθη, τα έθιμα την πίστη και την εθνική τους ταυτότητα.

Όλοι αυτοί μ' ένα χαμόγελο θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν την πλήρη υποστήριξη του Τουρκικού Κράτους. Όμως κανείς δεν διάλεξε την καθοπέρωση του συμβιβασμού. Δεν προτίμησαν τη σιγουριά της υποταγής. Πήραν τον δύσκολο δρόμο της αντίστασης τον δρόμο των αθανάτων αξιών και θυσιάστηκαν για τον ελληνισμό και την ορθοδοξία. Με τις λέξεις "Ζήτω το Έθνος" ξεψυχούσαν μπροστά στο εκτελεστικό απόσπασμα ή την αχόνη. Γεγονότα συγκλονιστικά, μακάβρια αλλά γεμάτα λάμψη και μεγαλείο. Αυτοί οι αδούλωτοι Έλληνες του Πόντου και οι άξιοι απόγονοι αυτών δεν μπορεί να περάσουν κύριε Μπαμπινιώτη στο ρεζικό σας, με οποιοδήποτε πρόσχημα, σαν αφελείς ή ανόητοι. Μπροστά τους καθημαρμένους που δεν βγήκαν από το σπί-

τι τους παρά μόνον σαν επαγγελματίες, είναι μικροί και ασήμαντοι.

Δεν ζητάει ο λαός από σας θυσίες σε αίμα γιατί σας είναι δύσκολο. Θέλει όμως έργο εθνικά και κοινωνικά ανώδυνο. Και κάτι ακόμη για τους προγόνους μας, πριν περάσουμε στο σήμερα. Όσες φορές σαν υπεύθυνοι ειδικών αποστολών, οργώσαμε κυριολεκτικά τον Πόντο, πάντοτε το ίδιο εγκώμιο ακούγαμε από διαφορετικούς Τούρκους γέροντες και φοιτητές της ευρύτερης περιοχής των αθημονίων πατρίδων. Οι Πόντιοι μας έλεγαν ήταν δραστήριοι, δημιουργικοί και φιλόξενοι. Αποτελούσαν την ιδιόμορφη τάξη οθολκήρου της κοινωνίας. Είχαν στα χέρια τους το εμπόριο, την οικονομία. Διέπρεψαν ακόμα και στα γράμματα σε μία εποχή πρωτογονισμού. Η κατάπτυστη γενοκτονία και αργότερα ο ξεριζωμός των προγόνων σας ορφάνεψε τον τόπο. Μαζί σας σήμερα ο πόντος θα ήταν ένας παράδεισος για όλους μας. Δυστυχώς, συνέχισαν να μην είχαμε την δυνατότητα να αποτρέψουμε την ιστορική αυτή συγκυρία. Αλλά ήταν τα κέντρα των αποφάσεων μέσα κι έξω από την Τουρκία.

Και ήταν οι μαρτυρίες τους αυθεντικές, απόλυτα πειστικές. Λόγω λοιπόν των ιστορικών συγκυριών της εποχής ο αποδεκατισμένος ελληνισμός του Πόντου, αφήνοντας πίσω του πατρογονικές εστίες πανάρχαιες, αφήνοντας αμύθητες αξίες ακίνητες περιουσίες, ιδίως στα μαγευτικά παράλια και με τη σκέψη στραμμένη στον τόπο που γεννήθηκε πήρε τον δρόμο του γυρισμού. Μέχρις ότου πατήσουν το χώμα της μητέρας πατρίδας πέρασαν μία φοβερή οδύσσεια. Οικογένειες εξοντώθηκαν μανάδες έχασαν παιδιά. Με την ψυχή στα δόντια το μεγαλύτερο κύμα της προσφυγιάς για λόγους ευνόητους έφτασε στη Μακεδονία. Εδώ αρχίζει το μεγάλο μαρτύριο. Δεν μπαίνουμε σε λεπτομέρειες που αφιερώνουν τις θανατηφόρες ασθένειες, την πείνα, την απόγνωση. Με μοναδικό τους όπλο την αίσιοδοξία, την εργατικότητα κάνανε το θαύ-

μα. Μέσα σε λίγα χρόνια, πατίζοντας νύχτα - μέρα το χώμα με τον τίμιο ιδρώτα τους, στήσανε νοικοκυριά από τόπο τίποτε, δίχως τη βοήθεια κανενός. Η πολιτεία έχοντας νωπές ακόμα τις πληγές του πολέμου δεν ήταν σε θέση να βοηθήσει το τεράστιο κύμα της προσφυγιάς με τα λογής - λογής προβλήματα.

Αβοήθητοι καταξιώθηκαν, έδωσαν με την έντονη παρουσία τους φιλή ζωής στην Ελληνική Μακεδονία και προοπτική ανάπτυξης για να γίνει σήμερα ζωτικός πνεύμονας οθολκήρου της χώρας. Δείξανε κατανόηση για ένα σωρό αδικίες, δέχτηκαν αδιαμαρτύρητα την υπεξαίρεση των αποζημιώσεων σε πολλές περιπτώσεις, ανέχθηκαν καθόκαρδα την ρατσιστική συμπεριφορά των αρχών και κάποιων εντοπίων. Ενα πράγμα μόνον δεν μπόρεσαν να συγχωρήσουν οι προοδευτικοί πόντιοι που αποτελούσαν την συντριπτική πλειοψηφία του ποντιακού ελληνισμού. Την τρομοκρατία, τις διώξεις, τις εκτελέσεις, τα άνευ λόγου αστυνομικά μέτρα, κάτι που θύμιζε περίπου τη θηριωδία των Τούρκων. Το βροντερό παρόν των ποντίων στους εθνικούς αγώνες και ιδιαίτερα στην προαιρετική Εθνική Αντίσταση καλεί τον κάθε Μπαμπινιώτη να σχολιάσει διαφορετικά τον εκ πόντου καταγόμενο Έλληνα. Γιατί σε δύσκολες ώρες με το αίμα του, κράτησε ψηλά τη σημαία του Έθνους, ακολουθώντας την επιταγή της ιστορίας.

Και όμως το ελληδοικό φασιστικό κράτος δεν εξετίμησε την συνοδική αυτή προσφορά των ποντίων στο κοινωνικό σύνολο. Πρώτοι έρχονται σε ποσοστό ιδεολόγων αγωνιστών που φυλακίστηκαν, εξορίστηκαν ή ανατρώθηκαν. Οθολκήρη η ζωή τους υπήρξε ένα διαρκές διεκδικητικό για ανθρώπινα δικαιώματα

πολυτεχνείο. Τον αγώνα της αλλαγής δεν τον γνώρισαν όσημα σαν προεκλογική εξαγγελία. Τον ήξεραν από παράδοση και τον φέρανε από τα θυρηλάκια νταρτοβούνια του αθημονίου Πόντου όπου δίνανε μάχες κατά των Τούρκων για ελευθερία και υπηλοιδανικά. Και πληρώσαμε για άλλη μία φορά εδώ στον Ελληδοικό χώρο, αυτό το πρόωρο δημοκρατικό μας ζύνημα. Η οποία θετική παρατηρείται σε κάθε τομέα της ζωής οφείλεται εν πολλοίς στους αγώνες και τις θυσίες του ποντιακού πληθουςμού.

Δεν θεωρούμε πρόπον να επεκταθούμε περισσότερο προς την κατεύθυνση αυτή. Λέπει, ωστόσο, ακόμα και σήμερα το χαρακτηριστικό έμφυχο εκείνου υλικού που θα μπορούσε να πυροδοτήσει το δημιουργικό ελληδοικό δαιμόνιο. Οι ξενοδοξίες κυβερνήσεις κατά καιρούς φίμωναν ή εξοκνώναν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, τις υγιέστερες κοινωνικές δυνάμεις του τόπου τους πλέον χαρακτηριστικούς ιδεολόγους μεταξυ των οποίων ικανό αριθμός ποντίων. Σημειώνω ότι αναζητούν τα ζωντανά εκείνα πρότυπα που σασηνεύουν τον πολιτισμό ούτε είναι εύκολο να παρουσιαστούν μέσα σε μία κοινωνία που θεοποιεί το χρήμα. Περιρμιμένουμε από τον κόλπο της Μπαμπινιώτη να παντρέψει τον ηρωικό θάνατο με τη ζωή. Να βγάλει πάνω από τη γη στο φως, στον αέρα, νόμμεσα σε μας τους ζωοβτανούους τα πύρινά μνηύματα χιλιάδων ονότων ποντίων εθονθεμαρτύρων για να ταν κάνουμε σύμβολα και σημαία μας. Ισως έστρε, έχοντας σαν παράδειγμα προς μίμηση τους οφελείς αυτού του Ποντίους Ξαναβρούμε τη θέση που μας αξίζει.

Ο Πρόεδρος
Μιχαηλίδης Ιωάννης
Ο Γεν. Γραμματέας
Γερασιμίδης Μιχάλης

19η ΜΑΙΟΥ: ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Γράφει ο επίτιμος πρόεδρος της Ε.Λ.Β Γιώργος Χ. Χιονίδης

Συνέχεια από την 1η σελ. Κά την ημέρα τούτη (19 Μαΐου). Εμείς, θυμόμαστε (με πόνο και με άφαντο κλάμα της ψυχής μας) τους προγόνους μας, που έμειναν για πάντα εκεί, ως ήρωες του Έθνους μας... Η Βουλή των Ελλήνων με ψήφισμα - Νόμο (τον Φεβρουάριο του 1944), κήρυξε την 19η Μαΐου, ως ημέρα πένθους του Ελληνισμού και της μνήμης των Ποντίων, των Συνελλήνων.

Βιέννης κ. Πολλυχρόνης Ενεπεκίδης (συγγραφέας δε πολλών ιστορικών έργων και ειδικής μονογραφίας για τη Γενοκτονία, Θεσσαλονίκη 1996), "το μόνο που πετύχαμε, ως τώρα, είναι οι πρώην χαμένες πατρίδες", να έχουν μετονομαστεί σε "αθημονήτες πατρίδες". Ο ίδιος, επισήμανε ακόμα, ότι "οι πατρίδες είναι σαν τους ανθρώπους: πεθαίνουν, αιγάσιγά, από τη στιγμή που αρχίζουμε να τις ξεχνάμε"... Εμείς, οι απόγονοι των θυμάτων, έχομε το "δυσμενές προνόμιο",

το ειδικό, ηθικό βάρος να συνεχίζουμε την ανθρώπινη παρουσία, στη ζωή, των γενναίων θυμάτων του Ποντιακού Ελληνισμού, έστω αθηγορικά, στον κόσμο των ονείρων και της μνήμης, καθώς φέρομε, συχνά, το αίμα τους και τα ονοματεπώνυμά του, ως "καίουσα" παρακαταθήκη. Συνεπώς, συνειδητοποιούμε εναργέστερα τη μεγάλη και ανυπολόγιστη προσφορά τους, που επισφραγίστηκε και επιβεβαιώθηκε με τον πιο αδιαμφισβήτητο τρόπο, δηλαδή με τη θυσία τους (των ίδιων και με-

λών της οικογενείας τους) στον συνεχώς αναμμένο βωμό των Πανελλήνων. Οι ήρωες αυτοί, πότισαν και με το αίμα τους το απαιτητικό (μέχρι και ανθρωποφάγο) δέντρο της ελευθερίας. Αυτή είναι, άλλωστε, η μοίρα του ελληνικού φύλου ανέκαθεν, δηλαδή να αναδεικνύεται τελικά "εκ της τέφρας του", ως ο Φοίνικας, να καταπλήσει, ως ηρωικός στις δύσκολες, ανώμαλες περιστάσεις, αντίθετα δε να κινδυνεύει να ευτελιστεί και να συρρικνωθεί στις ειρηνικές περιόδους, δυστυχώς "

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΗΣ Ε.Λ.Β

1 Ο κ. Σταύρος Ορφανίδης προσέφερε το ποσό των 10000 δρχ αντί στεφάνου στη μνήμη του Ιωάννη Βασιλειάδη, κατοίκου Μετοχίου Βέροιας.

2 Η κ. Ανθούλα Φασιδού προσέφερε το ποσό των 10000 δρχ στην μνήμη του πατέρα της Μιητιάδη Κωτιάδη.

Το Δ.Σ της Ε.Λ.Β τους ευχαριστεί θερμά. Ας είναι αιωνία η μνήμη τους.